

ส่วนที่ 4

การติดตามและประเมินผล

กรอบและแนวทางในการติดตามประเมินผล

การติดตามและการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญจะต้องดำเนินการและต่อเนื่องจากขั้นตอนอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น กล่าวคือเมื่อผู้บริหารประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว จะได้นำไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อหน่วยงานเป็นผู้นำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดที่กำหนดให้มีระยะเวลาห้าปี และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 หมวด 6 ข้อ 28 กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
2. ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวนสองคน
3. ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวนสองคน
4. หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง จำนวนสองคน
5. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล

1. กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
2. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
3. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยในสัปดาห์วัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้ง ภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี และเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์ ให้เป็นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ข้อ 13 และข้อ 14

4. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

ระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลการติดตาม

การตรวจสอบในระหว่างการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ โดยใช้แผนการดำเนินงานประจำปี เป็นเครื่องมือในการติดตามตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ โดยมีการติดตาม เป็นรายไตรมาส

การประเมินผล

เป็นการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจริง เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยเทศบาลดำเนินการเอง (ภายใต้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น) ทำการประเมินผลการดำเนินโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนา และประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง แต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนาและในภาพรวม โดยดำเนินการตามคู่มือการติดตามและประเมินผล การจัดทำและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความสำคัญของการประเมินผลการดำเนินโครงการในแต่ละยุทธศาสตร์ และความพึงพอใจดังกล่าว จะมีประโยชน์ต่อเทศบาลตำบลบึงโขงหลงด้านการบริหารและการปฏิบัติเพราะจะทำให้ทราบจุดเด่นและจุดอ่อน โดยมองในภาพรวมของแต่ละยุทธศาสตร์ และรายโครงการที่บรรลุเป้าหมาย และระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ในการพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขของท้องถิ่น ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุด

แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มืองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ผู้เข้าร่วมติดตามและประเมินผลได้แก่ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลผู้รับผิดชอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ประชาชนในท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้ง ผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นนั้น ๆ

2. เครื่องมือที่ใช้สำหรับการติดตามประเมินผล เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดขึ้น ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นข้อมูลดังกล่าวอาจเป็นได้ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ ความจำเป็นสำคัญในการนำมาหาค่าผลของประโยชน์ที่ได้รับจากแผนยุทธศาสตร์ อาจเป็นแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบวัดความรู้ แบบบันทึกข้อมูล แบบบันทึกการสังเกต แบบตรวจสอบ บันทึกรายการ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ หรือการหาผลสัมฤทธิ์โดยรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นนั้น ๆ

3. กรรมวิธี อันได้แก่ วิธีการที่จะดำเนินการติดตามและประเมินผล จะต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นการตรวจดูเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เป็นทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น เอกสารการเบิกจ่ายงบประมาณ เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง คุรุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ กลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อตรวจดูว่าดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และได้รับผลตามที่ตั้งไว้หรือไม่ ทรัพย์สินต่าง ๆ มีอยู่จริงหรือไม่ สภาพของทรัพย์สินนั้น เป็นอย่างไร เป็นต้น ซึ่งเป็นการกำหนดวิธีการเช่นนี้ต้องมีการเก็บข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis) ด้วยการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล โดยมีการกำหนดองค์กรที่รับผิดชอบ วิธีการติดตาม และช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล

4.1. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 คะแนน

1.2 การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ 15 คะแนน

1.3 ยุทธศาสตร์ 65 คะแนน ประกอบด้วย

(1) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 คะแนน

(2) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด 10 คะแนน

(3) ยุทธศาสตร์จังหวัด 10 คะแนน

(4) วิสัยทัศน์ 5 คะแนน

(5) กลยุทธ์ 5 คะแนน

(6) เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ 5 คะแนน

(7) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ 5 คะแนน

(8) แผนงาน 5 คะแนน

(9) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม 5 คะแนน

(10) ผลผลิต/โครงการ 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

4.2. การติดตามและประเมินผลโครงการ ความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ประกอบด้วย

2.1 การสรุปสถานการณ์การพัฒนา 10 คะแนน

2.2 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ 10 คะแนน

2.3 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติเชิงคุณภาพ 10 คะแนน

2.4 ยุทธศาสตร์และแผนงาน 10 คะแนน

2.5 โครงการพัฒนา 60 คะแนน ประกอบด้วย

(1) การสรุปสถานการณ์พัฒนา 10 คะแนน

(2) กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ 5 คะแนน

(3) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง 5

คะแนน

(4) โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 5 คะแนน

(5) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่ 12 5 คะแนน

(6) โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0 5 คะแนน

(7) โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด 5 คะแนน

(8) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ภายใต้หลักประชารัฐ 5 คะแนน

(9) งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) 5 คะแนน

(10) มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีงบประมาณ 5 คะแนน

(11) มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ 5

คะแนน

(12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนา
ท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

4.3 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

จากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาเทศบาลตำบลบึงโขงหลงในปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนอย่างมากมาย ผลของการดำเนินงานสามารถแยกตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลบึงโขงหลง ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- 1.1 การก่อสร้างปรับปรุงเส้นทางการจราจร ท่อระบายน้ำได้ครอบคลุมพื้นที่
- 1.2 ปรับปรุงและขุดลอกท่อระบายน้ำ รางระบายน้ำ
- 1.3 ส่งเสริมสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค ด้านสาธารณูปการของท้องถิ่น เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา
- 1.4 การพัฒนาและควบคุมการก่อสร้างอาคาร รวมถึงการวางผังเมืองรวมอย่างเป็นระบบ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

- 2.1 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้อย่างทั่วถึงเท่าเทียม และมีประสิทธิภาพ
- 2.2 ส่งเสริมสนับสนุนการป้องกัน การรักษาโรคให้ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรง มีพละานามัยที่สมบูรณ์ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- 2.3 ส่งเสริมสนับสนุนสงเคราะห์ ครอบครัว ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ได้รับการดูแลเอาใจใส่ทำให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น
- 2.4 ส่งเสริมสนับสนุนด้านกีฬา และนันทนาการทุกระดับ

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

- 3.1 ส่งเสริมการพัฒนาการจัดระเบียบชุมชนให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 3.2 แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยส่วนรวม และโดยตรงในกรณีฉุกเฉินหรือจากสาธารณภัยต่าง ๆ
- 3.3 ส่งเสริมให้ความรู้ด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจและการมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกภาคส่วน
- 3.4 ส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันและบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการวางแผนการส่งเสริมพานิชยกรรม และการท่องเที่ยว

- 4.1 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพ ฝึกฝนทักษะ การมีงานทำ ส่งเสริมในเรื่องตลาดชุมชน ตลาดประชารัฐ การพาณิชย์โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลให้ได้มาตรฐาน ตามหลักอนามัยและสุขาภิบาล
- 4.2 ส่งเสริมสนับสนุนสินค้า ตลาด OTOP ผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น ทั้งการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ คุณภาพและเพิ่มช่องทางการจำหน่าย
- 4.3 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มอาชีพ และวิสาหกิจชุมชน
- 4.4 ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 5.1 ส่งเสริมการสร้างปลูกจิตสำนึกให้เยาวชน ประชาชน ให้ชุมชนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.2 ส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 5.3 ส่งเสริมสนับสนุนเรื่องการจัดขยะมูลฝอย และสิ่งบำบัดสิ่งปฏิกูล

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 6.1 ส่งเสริมการสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการที่ดี

- 7.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการตามแนวทางนโยบายรัฐบาล และจังหวัดแบบบูรณาการ

- 7.2 การพัฒนาบุคลากร เพิ่มขีดความสามารถ สมรรถนะบุคลากรท้องถิ่นให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้
- 7.3 พัฒนาสถานที่ และอุปกรณ์ในการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 7.4 ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดี
- 7.5 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านระบบข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และสร้างนวัตกรรมในการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

4.4 ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

จากการสำรวจปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่เทศบาลทั้ง 12 ชุมชน พบว่า ปัญหาที่เป็นความเดือดร้อนจำเป็นเร่งด่วนของประชาชนระดับหมู่บ้าน ได้แก่

- 1) ถนนภายในหมู่บ้านชำรุด ไม่สะดวกในการสัญจรไปมาของราษฎร
- 2) ถนนลูกรังมีฝุ่นละอองสร้างความเดือดร้อน ด้านสุขภาพอนามัยให้กับประชาชน และผู้สัญจร
- 3) ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม และระบบชลประทานมีไม่เพียงพอ
- 4) ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกรทำให้ไม่มีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจหรือรับบริการ
- 5) ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ
- 6) ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้านและชุมชน
- 7) ราษฎรไม่มีอาชีพและรายได้ช่วงนอกฤดูทำการเกษตร
- 8) ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครอง

เทศบาลตำบลบึงโขงหลงได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาในบางส่วนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว บางส่วนอยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจพื้นที่ และบางส่วนได้มีการนำสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสานต่อเจตนารมณ์ของประชาชน โดยจำแนกเป็นรายประเด็นหลัก ได้แก่ ปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ, ระบบไฟฟ้าสาธารณะ , ระบบจราจร, ปรับปรุงและพัฒนาระบบจัดขยะมูลฝอย, การส่งเสริมสุขภาพอนามัยและการให้ความรู้แก่ประชาชน, การพัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคมและชุมชน, การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร